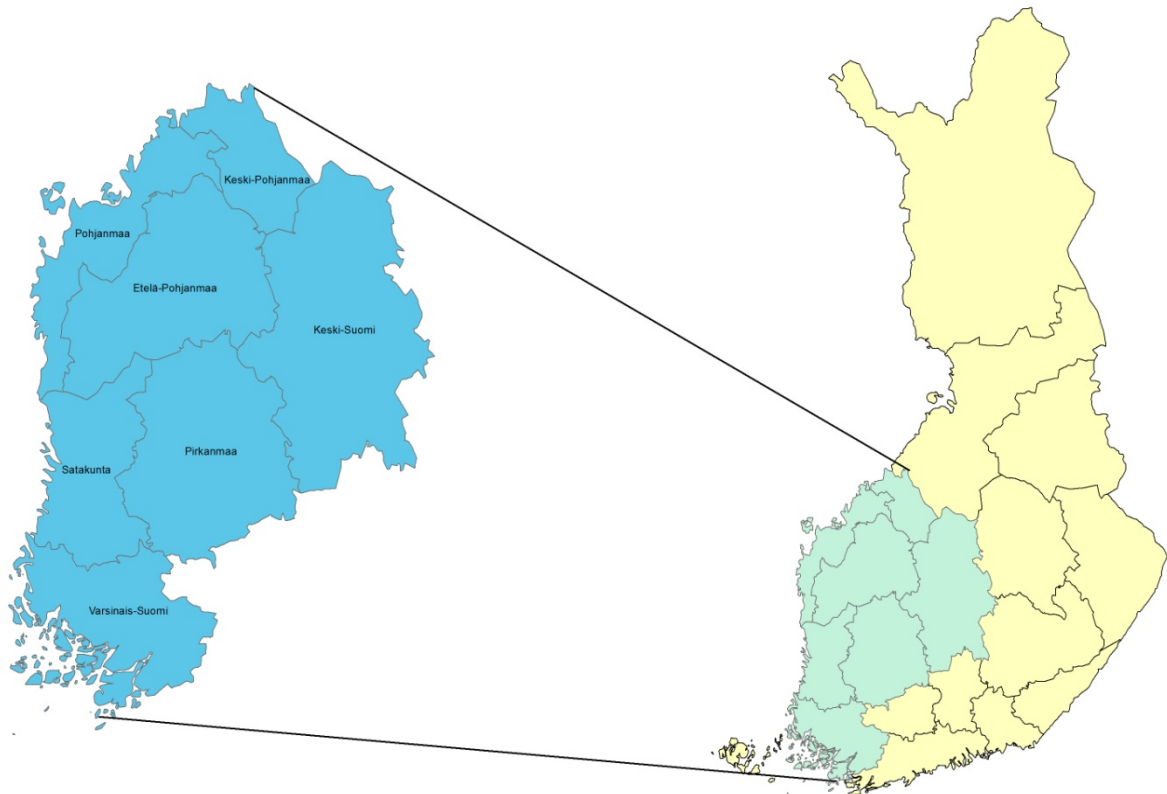

LÄNSI-SUOMEN YRITYSRAHOITUSLINJAUKSET

Keski-Suomi
Pirkanmaa
Varsinais-Suomi
Satakunta
Etelä-Pohjanmaa
Pohjanmaa
Keski-Pohjanmaa

Lähde: Maanmittauslaitos

Voimassa toistaiseksi 16.3.2015 alkaen

Sisältö

1. YLEISTÄ	3
2. RAHOITUKSEN SUUNTAAMINEN JA VAIKUTTAVUUS	3
3. KEHITTÄMISPALVELUT	4
Kehittämiskartoitus	4
Analyysi.....	4
Konsultointi	4
Koulutus	4
4. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, YLEISET PAINOTUKSET	4
4.1. Kehittämistoimenpiteet.....	4
4.2. Kehittämisen hyväksyttävät kustannukset	5
4.3. Kehittämisavustus investointiin	5
4.4. Toimintaympäristön kehittämisavustus	6
4.5. Avustusten kumuloitumiseen liittyvät rajoitteet	6
4.6. De minimis tuki.....	6
5. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, ALUEELLISET PAINOTUKSET	7
5.1. Keski-Suomi	7
5.2. Pirkanmaa	8
5.3. Varsinais-Suomi	9
5.4. Satakunta	10
5.5. Etelä-Pohjanmaa.....	11
5.6. Pohjanmaa	12
5.7. Keski-Pohjanmaa	13
6. TUEN HAKEMINEN JA LISÄTIETOA	14
7. Yhteystiedot	14

Tarkistettu 26.3.2015

1. YLEISTÄ

EU-ohjelmakausi (2014 - 2020) toi muutoksia ELY- keskusten yritystukien rahoitukseen. Säädösuodistuksien myötä on yrityksen kehittämisavustuksen, toimintaympäristön kehittämisavustuksen sekä kehittämispalveluiden päätöksenteko keskitetty neljään ns. rakennerahasto ELY:yn. Länsi-Suomen alueella rahoittava viranomainen on Keski-Suomen ELY-keskus. Sen toimialueena on Keski-Suomen, Pirkanmaan, Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat.

Tukien haku tapahtuu sähköisen hakupalvelun kautta yrityksen KATSO-tunnisteella. Henkilökohtainen asiointi tapahtuu yrityksen toimipaikan mukaisessa ELY-keskuksessa. Yritysrahoituksen asiantuntijoiden yhteystiedot löytyvät rahoituslinjausten alueellisten painotusten yhteydestä.

Tukijärjestelmä perustuu sekä kansallisen rahoituksen suuntaviivoihin että Suomen ”Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020” -rakennerahasto-ohjelman painotuksiin. Rahoitusta säätelee laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi (9/2014) sekä valtioneuvoston asetus yritystoiminnan edistämiseksi (716/2014). Hankkeisiin kanavoituu sekä kansallista että Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) rahoitusta. EAKR-hankkeissa tuetaan erityisesti vähähiilisiä innovaatioita ja energiatehokkuutta, joihin kohdennetaan 25 % EAKR-rahoituksesta. Hankkeiden tulee soveltua toimintalinjoihin:

1. Pk-yritysten kilpailukyky
2. Uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen (innovaatiotoiminnan vahvistaminen).

Rahoitusta suunnataan ensisijaisesti haastaviin ja laadullisesti korkeatasoisiin, sekä vaikuttavuudeltaan työllisyyden, liikevaihdon tai viennin kasvun kannalta merkittäviin pk-yritysten hankkeisiin.

Avustusta suunnataan hankkeisiin, joilla arvioidaan olevan merkittävä vaikutus yrityksen:

- 1) käynnistämiseen, laajentamiseen tai uudistamiseen;
- 2) innovaatiotoimintaan tai osaamisen vahvistamiseen;
- 3) kasvuun tai kansainvälistymiseen;
- 4) tuottavuuteen;
- 5) energia- tai materiaalitehokkuuteen.

Nämä rahoituslinjaukset koskevat koko Länsi-Suomen suuraluetta seuraavien tukimuotojen osalta: *yrityksen kehittämispalvelut*, *yrityksen kehittämisavustus* sekä *toimintaympäristön kehittämisavustus*. Linjauksista löytyvät myös maakunnittaiset rahoituksen tarkennukset esim. ELY-keskusten strategisissa tulossopimuksissa, ja maakuntaohjelmissa asetetut painopisteet.

Rahoituslinjaukset on vahvistettu Keski-Suomen ELY- keskuksen johtoryhmässä **16.3.2015**

Yritysrahoitusta on mahdollista hakea myös Euroopan maaseuturahastosta jossa rahoittajina toimivat alueelliset ELY-keskukset sekä paikalliset Leader- ryhmät. Maaseutuohjelman tukimuodot on määritelty maaseudun kehittämislaissa (28/2014) sekä valtioneuvoston asetuksessa maaseudun yritystuesta (10.2.2015). Tuki kohdistetaan maaseutualueelle pienille alle 50 hlöä työllistävälle yrityksille sekä alle 250 hlöä työllistävälle pk-yrityksille, joiden toiminta perustuu maataloustuotteiden ensimmäisen asteen (ns. Annex I) jalostukseen. Järjestelmä pohjautuu Manner-Suomen maaseutuohjelman ja sen alueellisten osioiden painotuksiin ja valintakriteereihin. Maaseutuohjelman sekä Euroopan meri- ja kalatalousrahaston yritysrahoituksen rahoituslinjauksista tiedotetaan erikseen kevään aikana. Lisätietoa Internetissä osoitteessa <http://www.mavi.fi/>

2. RAHOITUKSEN SUUNTAAMINEN JA VAIKUTTAVUUS

Yrityksen kehittämisavustus on *harkinnanvarainen* tuki, joka perustuu hankkeesta tehtävään yritys- ja hankearviointiin. Tuen myöntämisessä huomioidaan muun muassa tuen vaikutus yrityksen liiketoiminnan kannattavuuteen ja yrityksen pitkän aikavälin kilpailukykyyn sekä alan kilpailutilanteeseen. ELY-keskuksen yritysrahoituksen tavoitteena on saada aikaan mahdollisimman suuri vaikutus alueiden kehittämiseen.

Avustuksen myöntämistä puoltavina tekijöinä pidetään lisäksi hankkeen myönteisiä työllisyys-, ympäristö- ja tasa-arvovaihtokutsia. Rahoituslinjauksilla tarkennetaan hankevalintakriteereitä ja yleisimpiin rahoituskohteisiin liittyviä tulkintoja. Rahoituslinjauksia käytetään yritysrahoitushakemuksen käsittelyn ja päätöksenteon tukena turvaamaan asiakkaiden tasa-
puolinen kohtelu.

3. KEHITTÄMISPALVELUT

([Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta 916/2012](#))

Yritysten kehittämispalvelut on tarkoitettu toimiville (vähintään yksi toteutunut tilikausi) pk-yrityksille, joilla on potentiaalia liiketoimintansa kehittämiseen ja kasvattamiseen sekä ihmisten työllistämiseen. Palveluina ovat kehittämiskartoitus, analyysi, konsultoinnit sekä koulutus. Innovaatioiden kaupallistaminen -konsultointi voidaan myöntää myös aloittavalle yritykselle.

Kehittämiskartoitus: yrityksen omatoimiseen kehittämistarpeiden kartoitukseen, maksuton.

Analyysi: yrityksen liiketoiminnan nykytila-analyysi ja kehittämissuunnitelman teko yhdessä ulkopuolisen asiantuntijan kanssa, hinta on yritykselle tuettuna 220 € + alv/pv.

Konsultointi: priorisoidun kehittämissuunnitelman toteuttamiseen eri osa-alueista: kasvu, uudistaminen, tuottavuus ja talous, markkinointi ja asiakkuudet, johtaminen ja henkilöstö, innovaatioiden kaupallistaminen. Max. 1-15 pv/3 vuoden aikana, hinta on yritykselle tuettuna 300 € + alv/pv.

Koulutus: pk-yritysten avainhenkilöille; teemoina kasvun johtaminen, talouden ja tuottavuuden johtaminen sekä markkinoinnin ja asiakkuuksien johtaminen.

Lisää Internet-sivulla: www.yritystenkehittamispalvelut.fi

4. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, YLEISET PAINOTUKSET

([Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi 9/2014](#) ja asetus 716/2014)

Kehittämisyavustus suunnataan erityisesti kasvuhakuisille ja kansainvälistyville sekä aloittamisvaiheessa oleville, uusia kehittyviä toimialoja edustaville mikro- ja pk-yrityksille. Kehittämisyavustusta voidaan myöntää yritysten kehittämistoimenpiteisiin, kuten kansainvälistymiseen tai tuotekehitykseen sekä investointeihin.

Kehittämisyavustusta voidaan myöntää myös yritysten haasteellisten investointi- ja kehittämishankkeiden sekä tutkimushankkeisiin tähtääviin toteutettavuusselvityksiin tai kansainvälistymishankkeiden valmisteluun.

Avustuksen perusteena tulee olla yrityksen normaalista toiminnasta poikkeava ja merkittävä, *hankkeenomainen* kehittämissuunnitelma, joka parantaa yrityksen pitkän aikavälin kilpailukykyä ja uudistumista. Hankesuunnitelmassa on yksilöitävä aikataulu, kustannukset ja toimenpiteet, vaikutukset yrityksen toimintaan ja hankkeen rahoitus.

Tukitaso voi olla enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Avustus myönnetään pääsääntöisesti de minimis tukena.

4.1. Kehittämistoimenpiteet

Kehittämisyavustusta voidaan myöntää pk-yrityksille kansainvälistymishankkeiden valmisteluun, kuten esimerkiksi selvitykseen kuinka toimitaan uusilla kohdemarkkinoilla tai kansainvälistymissuunnitelman hankintaan. Yritykset voivat selvittää myös esimerkiksi sitä, miten olemassa olevaa tai uutta tarjontaa kannattaisi viedä kansainvälisille markkinoille.

Valmisteluvaiheessa rahoitetaan ensisijaisesti ulkopuolisten asiantuntijapalveluiden hankintaa niin, että selvitystyön tuloksena syntyy yritykselle laajempi kansainvälistymishanke/strategia. Pienin myönnettävä avustus kv-hankkeiden valmisteluun on 4000 euroa ja hankekoko 8000 euroa.

Avustusta voidaan myöntää myös yrityksen laajempaan kansainvälistymisstrategian mukaiseen kehittämishankkeeseen, jolloin kustannuksiin voi sisältyä esimerkiksi myös uuden avainhenkilön palkkaus, messuosallistumisia tai kansainvälistymistoimenpiteisiin liittyviä matkoja.

Kehittämisasiavustus voi kohdistua myös muuhun yrityksen toimintaan laajemmin vaikuttavan kokonaisuuden valmistelu- tai kehittämishankkeeseen, kuten esimerkiksi uusien tuotteiden, tuotanto/palveluprosessien ja -menetelmien kehittämiseen. Tuettavan hankkeen tulee olla erillinen ja vaikutuksiltaan merkittävä kokonaisuus.

Kehittämishankkeessa voidaan kustannuksiksi hyväksyä *uuden avainhenkilön palkkaus* tai *yrityksen työntekijöiden* osalta kohtuulliset palkkakustannukset, silloin kun ne liittyvät oleellisesti kehittämishankkeen toteutukseen. Muita kustannuksia voivat olla esimerkiksi asiantuntijapalveluiden ostot tai prototyypin valmistus- ja materiaalikulut.

Avustus ei voi kohdistua yrityksen tai toimialan tavanomaiseen kehittämistyöhön eikä tilaustyönä tehtävien yksittäisten erikoistuotteiden kehittämiseen projektiluonteisesti.

Aloittavan yrityksen *kehittämishankkeeseen* palkattavien työntekijöiden osalta voidaan hyväksyä kohtuulliset palkkakustannukset pääsääntöisesti enintään 12 kuukauden ajalta.

Yrittäjän tai toimitusjohtajan palkkakustannukset voidaan hyväksyä hankkeen kustannuksiksi erityisin perustein pääsääntöisesti vain aloittavien tai nuorten (alle 5 v.) yritysten *tuotekehityshankkeessa*.

Kehittämisasiavustusta ei pääsääntöisesti myönnetä sivutoimiseen yrittäjyyteen.

4.2. Kehittämisen hyväksyttävät kustannukset

Hyväksyttävien kustannusten tulee perustua maksettuihin ja kirjanpitoon vietyihin kuluihin. Hankkeella tulee olla aina erillinen projektikirjanpito.

Prosenttimääräisinä korvattavien menojen (yleiskustannukset) määräksi hyväksytään enintään 15 prosenttia hankkeeseen hyväksytyistä palkkamenoista.

Prosenttimääräisenä korvattaviin menoihin sisältyy:

- työnantajamaksut ja työterveysmenot
- hankkeen käyttöön varatuista rakennuksista, koneista ja laitteista aiheutuvat menot
- yksinomaan Suomessa tapahtuvien matkojen menot
- kirjanpito-, tilintarkastus- ja toimistomenot

Ulkopuolisten asiantuntijoiden ja palvelujen käytöstä aiheutuvista menoista tulisi jo hakuvaiheessa olla palvelun tarjoajan antama tarjous, josta selviää palvelun sisältö, tavoitteet, aikataulu, hinta ja muut oleelliset seikat.

Ulkomaanmatkoista, jotka ovat hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömiä ja perusteltuja, tulee olla matkasuunnitelma ja maksatuksen yhteydessä matkakohtainen selvitys. Avustusta ei voida myöntää myyntimatkoihin.

4.3. Kehittämisasiavustus investointiin

Investoinnilla tarkoitetaan joko aineellista ja aineetonta investointia. Aineellisia investointeja ovat maa-alueiden, rakennusten, koneiden, laitteiden ja kaluston hankkiminen. Aineettomia investointeja ovat ohjelmistojen, valmistusoikeuksien tai patenttien hankinta.

Investoinneissa tuetaan ensisijaisesti vain uusia koneita ja laitteita. Rakentamiseen kohdistuvaa tukea voidaan myöntää pk-yrityksille hakijayrityksen omaan käyttöön tulevien rakennusten kustannuksiin. Tukea ei pääsääntöisesti myönnetä ulkopuolisille vuokrattavien toimitilojen rakentamiseen. Yksityisen kiinteistöyhtiön osalta tulee yhtiön omistusrakenteen olla pääosin vastaava kuin ko. tiloihin sijoittuvan yrityksen.

Aineettomalla investoinnilla tarkoitetaan teknologian siirtoon liittyvien patenttioikeuksien, käyttöilupien, tietotaidon ja patenttoimattoman teknisen tietämyksen hankintaa.

Investoinneissa maksimitukitaso määräytyy aluetukitasojen mukaan vaihdellen 10 - 35 % välillä yrityskoosta riippuen. Pienin myönnettävä investointiavustuksen määrä tai tuen kohteet voivat vaihdella ELY-alueiden kesken mm. käytettävissä olevista valtuuksista johtuen.

4.4. Toimintaympäristön kehittämisavustus

Toimintaympäristön kehittämisavustusta voidaan myöntää voittoa tavoittelemattomille julkisille ja yksityisille yhteisöille sekä säätiöille hankkeisiin, joilla parannetaan yritysten toimintaympäristöä ja yritystoiminnan yleisiä kehittymisedellytyksiä. Tukea suunnataan pk-yritystoimintaan välittömästi vaikuttaviin, uutuusarvoa sisältäviin hankkeisiin:

- yritystoiminnan kannalta tarpeellisiin selvityksiin
- pk-yritysten tarvitsemien palvelujen kehittämiseen
- yritysten yhteistyön edistämiseen
- muihin pk-yritysten kehittymisedellytyksiä merkittävästi parantaviin hankkeisiin
- voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen pääomasijoitushankkeisiin

Tukitaso voi olla enintään 80 % hyväksyttävistä kustannuksista ja investointien osalta enintään 45 % hyväksyttävistä hankintamenoista. Avustus pk-yrityksille tarjottavan palvelun kehittämiseen myönnetään de minimis -tukena.

HUOM! Ennen kuin hakemus jätetään, on ELY-keskuksen asiantuntijoihin oltava aina etukäteen yhteydessä toimintaympäristötukihankkeiden rahoittamiseen liittyen.

4.5. Avustusten kumuloitumiseen liittyvät rajoitteet

Jos yritys on saanut avustusta useita kertoja hakemista edeltävän viiden vuoden aikana, ei sille voida myöntää uutta avustusta ilman erityisen painavia perusteita esim. investointeihin tai kehittämiseen. Hankkeilta edellytetään merkittävää, toimintaa uudistavaa vaikutusta.

4.6. De minimis tuki

Kehittämiseen myönnettävät avustukset ovat pääosin de minimis -ehtoisia (pl. investointituki). De minimis -ehtoista tukea voidaan myöntää enintään 200 000 euroa 3 vuoden aikana. Määrään lasketaan mukaan kaikki yrityksen saamat de minimis -ehtoiset tuet. Lähtökohtana on, että jos yritys on esimerkiksi enemmistöomistuksen tai muunlaisen määräysvallan kautta sidossuhteessa yhteen tai useampaan yritykseen tarkastellaan kyseistä yrityskokonaisuutta de minimis -tukikumulaation kannalta yhtenä yrityksenä.

Kilpailullisista syistä tukea ei pääsääntöisesti voida myöntää:

- vähittäis- ja tukkukaupoille tai Internet-pohjaisille verkkokaupoille
- ravitsemistoimintaan (pl. toiminta osana laajempaa matkailuhanketta)
- yksityishenkilöille kuluttajapalveluja tarjoaville yrityksille
- maa-, metsä- ja rakennusurakointitoimintaan

Investointitukea ei pääsääntöisesti myönnetä

- liikenteen toimialan investointeihin
- sosiaali- ja terveysalan tavanomaisiin kalusto- tai kiinteistöinvestointeihin (mm. päivä- ja hoivakodit, vanhuspalvelut)
- korvausinvestoinneiksi katsottaviin hankintoihin
- rakennetun kiinteistön tai maa-alueiden ostoon
- tavanomaisiin tietotekniikkahankintoihin (tietokoneet, puhelimet, tulostimet, ohjelmistopäivitykset)

Asiantuntijapalveluyritysten (mm. liikkeenjohto, markkinointi, yms. konsultointi) kehittämishankkeilla tulee olla merkittävä, toimialan tavanomaisia palvelumalleja uudistava vaikutus tai kansainvälistymiseen tähtäävä tavoite.

5. YRITYKSEN KEHITTÄMISAVUSTUS, ALUEELLISET PAINOTUKSET

5.1. Keski-Suomi

 <p>Lähde: Maanmittauslaitos</p>	<p>Keski-Suomessa erityisiä painopistealoja yritysrahoituksessa ovat digi-, osaamis- ja biotalous sekä INKA-ohjelman teemojen (mm. kyberturvallisuus) kautta syntyvän uuden liiketoiminnan käynnistäminen.</p> <p>Tukea kohdennetaan erityisesti pk-yritysten kansainvälistymistä edistäviin hankkeisiin sekä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen. Tuotekehityshankkeilla tulee olla uutuusarvoa kyseessä olevan toimialan näkökulmasta.</p> <p>Keski-Suomessa investointien tukitasot vaihtelevat yrityskoon mukaan: mikro- ja pienyritykset 20 % ja keskisuuret 10 %. Suuryrityksille investointitukea voidaan myöntää vain erityistapauksissa seuraavissa II-tukialueen kunnissa: Viitasaari, Pihtipudas ja Äänekoski (Äänekoski ja Konnevesi).</p> <p>Äkillisen rakennemuutoksen seutukuntia Keski-Suomessa ovat Keuruu ja Jämsä (vuoden 2015 loppuun asti) sekä Viitasaari ja Pihtipudas (v. 2016 loppuun).</p>
---	---

Investoinnit

Tukea myönnetään pääsääntöisesti vain uusien tuotantotilojen rakentamiseen toimintaa käynnistettäessä tai merkittävästi laajennettaessa. Hankkeen tulee edistää merkittävästi esim. tuotantotoiminnan tehostamista, teknologiatason nostoa, uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien käyttöönottoa sekä työllisyyttä.

Erityisenä painopisteenä investoinneissa ovat myös rakennemuutosalueiden vaikuttavat ja uudenlaista liiketoimintaa sekä uusia työpaikkoja luovat tuotannolliset investoinnit.

Kone- ja laiteinvestoinneissa tuetaan vain kyseisen toimialan uutta teknologiaa edustavia koneita ja laitteita. Investointiavustusta ei pääsääntöisesti myönnetä, mikäli myönnettävä tuki jäisi alle 5000 euron.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Jyväskylä)

<p>Paula Kerttunen yritysasiantuntija, puh. 0295 024 557</p>	<p>Pirjo Suhonen (kehittämispalvelut) kehittämispäällikkö, puh. 0295 024 601</p>
<p>Juha Keurulainen yritysasiantuntija, puh. 0295 024 558</p>	<p>Panu Kässi (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 567</p>
<p>Janne Nummi rahoitusasiantuntija, puh. 0295 024 667</p>	<p>Risto Piesala (maaseutuohjelma) yritysasiantuntija, puh. 0295 024 585</p>
<p>Heini Günther (kv-hankkeet) kansainvälistymispäällikkö, puh. 0295 024 538</p>	

5.2. Pirkanmaa

 <p>Lähde: Maanmittauslaitos</p>	<p>Pirkanmaalla kehittämisavustus suunnataan erityisesti kansainvälistä kasvua hakeville, aloittamisvaiheessa oleville sekä uusia kehittyviä aloja edustaville pk-yrityksille.</p> <p>Tuen kohteena ovat innovatiiviset tuotekehityshankkeet sekä kansainvälistymisvalmiuksien kehittäminen, erityisesti vientiä aloittavien pk-yritysten omien tuotteiden tai palveluiden lanseeraaminen vientimarkkinoille, sekä uusien markkina-alueiden kartoittaminen ja avaaminen.</p> <p>Avustuksia suunnattaessa huomioidaan Pirkanmaan maakuntastrategia 2040:n teema Älykäs erikoistuminen ja elinkeinorakenteen uudistuminen, sekä INKA-ohjelman teemat Uudistuva teollisuus sekä Tulevaisuuden terveys.</p>
---	---

Investoinnit

Investointeja ei Pirkanmaalla rahoiteta enää työ- ja elinkeinoministeriön rahoituksella. Alle 50 henkeä työllistävät yritykset voivat hakea rahoitusta investointeihin maaseuturahaston kautta. Lisätietoa [Maaseutuviraston Internet-sivuilta](#)

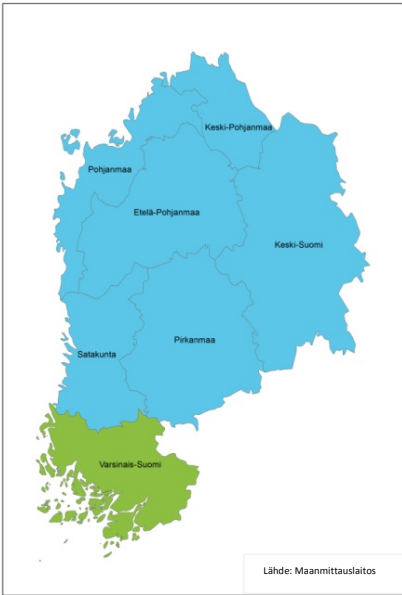
Pirkanmaalla yrityksen toimintaympäristötukea ei enää myönnetä. Vastaavantyyppiset hankkeet rahoitetaan jatkossa Tekesin ja Pirkanmaan liiton rahoituksella. ELY-keskuksen avustukset kohdennetaan pk-yritysten hankkeisiin.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Tampere)

<p>Pirjo Isometsä yritysasiantuntija, puh. 0295 036 049</p> <p>Riitta Rakkola yritysasiantuntija, puh. 0295 036 094</p>	<p>Jukka Ojala (kehittämispalvelut) kehittämispäällikkö, puh. 0295 036 204</p>
---	---

5.3. Varsinais-Suomi

Varsinais-Suomessa kehittämisavustus suunnataan sekä alkavien että toimivien pk-yritysten innovatiivisten ja kansainvälistä kasvua tukevien kehittämishankkeiden tukemiseen. Rahoituksen kohteena ovat perusliiketoiminnasta poikkeavat merkittävät hankkeet, erityisesti maakuntastrategian mukaisesti (Yhdessä rajat ylittäen) liiketoiminta- ja kansainvälistymismahdollisuuksien kehittäminen sekä pk-yritysten innovatiiviset tuote- ja tuotantomenetelmien kehittämishankkeet uuden liiketoiminnan synnyttämiseksi. Avustus em. kehittämishankkeisiin voi olla enintään 50 000 €/hanke.

Rakennerahastovaroilla (EAKR) tuettavissa hankkeissa painotetaan vähähiilisuuden tavoitteita tukevia hankkeita (esim. energia- ja materiaalihokkuus) sekä uusien nousevien toimialojen hankkeita (esim. biotalous ja luovat alat).

Maaseutualueella toimintansa aloittavien innovatiivisten uusien yritysten tukimuotona toimii jatkossa myös Maaseudun kehittämislain mukainen kertakorvaustyyppinen (enintään 35 000 €) perustamistuki alkavalle yritykselle.

Investoinnit

Investointeja tuetaan ainoastaan valtioneuvoston nimeämällä äkillisen rakennemuutoksen alueilla, joita Varsinais-Suomessa ovat v. 2015 loppuun asti Salon seutu sekä Kemiönsaaren kunta. Kohderyhmänä ovat 10 henkilöä tai enemmän työllistävät ko. alueiden kasvuhaluiset pk-yritykset sekä Salon taajama- ja teollisuusalueilla (alueilla, jotka eivät kuulu jatkossa Maaseudun yritystukien toteutusalueeseen) myös tätä pienemmätkin mikroyritykset. Rahoitusta kohdennetaan kone- ja laitehankintoihin, toimitilojen rakentamiskustannuksiin sekä aineettomiin investointeihin.

Pelkästään investointeihin myönnettävän avustuksen alaraja on pääsääntöisesti 10 000 euroa.

Salon seutu on määritelty kansalliseksi II-tukialueeksi, joka mahdollistaa myös rajoitetusti suurten yritysten investointien tukemisen. Edellytyksenä on, että investoidaan uuteen liiketoimintaan.

Alle 50 hlöä työllistävät, maaseutualueella toimivat pienet yritykset voivat jatkossa hakea maaseudun kehittämislain mukaista investointitukea. Lisätietoa [Maaseutuviraston Internet-sivuilta](#)

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Turku)

Marjo Vihervirta

yritysasiantuntija, puh. 0295 022 691

Allan Sundblom

vastaava yritysasiantuntija, puh. 0295 022 668

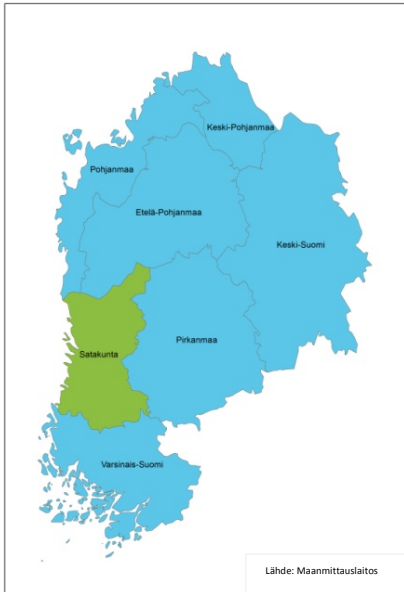
Jari Kauppila (kv-hankkeet)

kansainvälistymispäällikkö, puh. 0295 022 585

Timo Mäkelä (kehittämispalvelut)

rahoituspäällikkö, puh. 0295 022 619

5.4. Satakunta

Yrityksen kehittämisavustusta voidaan myöntää Satakunnassa pk-yrityksille aineellisiin ja aineettomiin investointeihin sekä kehittämistoimenpiteisiin. **EAKR-ohjelmasta** voidaan rahoittaa sellaisia pk-yritysten kehittämishankkeita, jotka edistävät ohjelman erityistavoitteiden toteutumista: uuden liiketoiminnan luomista ja kehittämistä, pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistämistä sekä yritysten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä, kaupallistamista ja uuden teknologian käyttöönottoa. Ohjelmasta tuetaan myös vähähiilisyttä edistäviä yrityslähtöisiä hankkeita, jotka voivat liittyä esim. uusiutuvan energian ja resurssitehokkaiden ratkaisujen kehittämiseen.

Kansallisista varoista voidaan rahoittaa lähinnä sellaisia pk-yritysten investointi- ja kehittämishankkeita, jotka eivät sovellu rahoitettavaksi EAKR-ohjelmasta tai Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta, jonka hakukausi käynnistyy keväällä 2015. Äkillisen rakennemuutoksen alueeksi nimetyn Rauman seudun (Rauma, Eurajoki, Eura, Köyliö ja Säkylä) yritystukihankkeita rahoitetaan ensisijaisesti sille varatusta kansallisesta erillismäärärahasta.

Yritysten toimintaympäristön kehittämisavustusta voidaan myöntää voittoa tavoittelemattomille julkisille ja yksityisille yhteisöille sekä säätiöille hankkeisiin, joiden tarkoituksena on yritysten toimintaympäristön tai yritystoiminnan kehittymisedellytysten parantaminen. Avustuksia suunnattaessa huomioidaan Satakunnan maakuntaohjelmaan liittyvä älykäs erikoistuminen ja siihen liittyvät painopisteet, kuten elintarvikeketju, vesiosaaminen, biotalous, resurssitehokkuus, merien toimintaympäristö ja ICT.

Investoinnit

Kehittämisavustusta voidaan myöntää kone- ja laitehankintoihin, aineettomiin investointeihin sekä rajoitetusti toimitilojen rakentamiskustannuksiin. Kone- ja laiteinvestointien tulee edustaa aina kyseessä olevan toimialan käyttöön soveltuvaa modernia teknologiaa.

Rakennuskustannuksiin kehittämisavustusta voidaan myöntää hakijayrityksen käyttöön rakennettaviin tiloihin yleensä vain kone- ja laitehankintojen yhteydessä. Kehittämisohjelmien tulee edistää merkittävästi yrityksen kasvua ja esim. tuotantotoiminnan tehostamista, teknologiatason nostoa sekä uusien tuotteiden ja tuotantomenetelmien käyttöönottoa.

Tarkoituksenmukaisuusharkinnassa huomioidaan mm. hankkeen koko ja merkittävyys suhteessa yrityksen käytettävissä oleviin voimavaroihin, sekä kehittämishankkeen vaikuttavuus.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Pori)

Kari Ruuhela

yritysasiantuntija, puh. 0295 022 077

Ari Nummelin

yritysasiantuntija, puh. 0295 022 071

Jari Hankaankorpi

yritysasiantuntija, puh. 0295 022 037

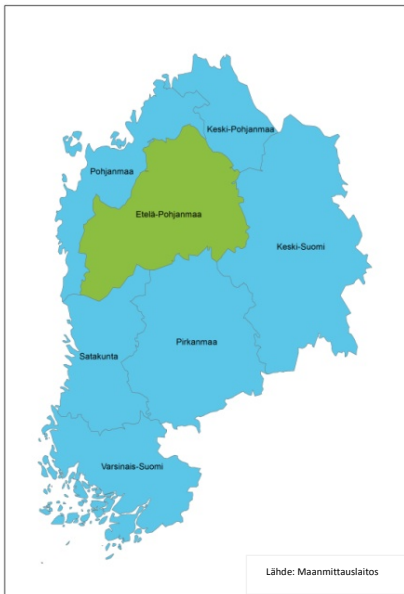
Anne Jortikka (kehittämispalvelut)

asiakkuuspäällikkö, puh. 0295 022 046

Timo Klimoff (kehittämispalvelut)

yrityspalveluasiantuntija, puh. 0295 022 053

5.5. Etelä-Pohjanmaa

Etelä-Pohjanmaalla kehittämisavustus suunnataan erityisesti kasvuhakuisille ja kansainvälistyville sekä aloittamisvaiheessa oleville uusille kehittyviä toimialoja edustaville pk-yrityksille. Pääpaino rahoittamisessa on vientiä aloittavien ja toimintaansa uusille markkina-alueille laajentavien pk-yritysten kansainvälistymisvalmiuksien parantamiseen ja muuhun yritystoiminnan merkittävään kehittämiseen tähtäävissä hankkeissa.

Etelä-Pohjanmaa kuuluu kokonaisuudessaan kansalliseen III-tukialueeseen.

Kauhavan kaupunki on nimetty yhdeksi äkillisen rakennemuutoksen alueeksi vuosille 2013 - 2015 varuskuntien lakkauttamisesta johtuen.

Avustuksia suunnattaessa huomioidaan Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelman teema 'Uudistumiskykyinen elinkeinoelämä', jossa painopistevalintoja ovat mm. kestävät ruokajärjestelmät ja biotalouden uudet ratkaisut (INKA) sekä älykkäät ja energiatehokkaat järjestelmät.

Investoinnit

Kone- ja laiteinvestoinneissa avustusta voidaan myöntää pääsääntöisesti kyseessä olevan toimialan uutta teknologiaa edustavien uusien koneiden ja laitteiden hankintaan. Avustusta ei myönnetä pienkaluston hankintaan. Rakennushankkeita voidaan tukea valikoidusti. Avustusta tuotantotilojen rakentamiseen (ei pienehköihin muutoksiin tai laajennuksiin) voidaan myöntää, kun kyse on merkittävästä kasvuun tai kansainvälistymiseen tähtäävästä hankekokonaisuudesta. Maa-alueiden ja toimitilojen ostoa ei tueta. Kehittämisavustusta ei liioin myönnetä kunnille eikä kiinteistöyhtiöille, jotka rakentavat tilojen yritysten käyttöön eikä yksityisille kiinteistöyhtiöille.

Pelkästään investointeihin myönnettävän avustuksen alaraja on pääsääntöisesti 10 000 euroa.

Kehittämistoimenpiteet

Avustuksen piiriin voidaan hyväksyä vain yhden uuden avainhenkilön palkka/kehittämishanke. Yrittäjän tai toimitusjohtajan palkka ei pääsääntöisesti ole avustuskelpoinen kustannus.

Yritysten toimintaympäristön kehittämishanketukia ei käytettävissä olevien määrärahojen niukkuuden takia ole mahdollista toistaiseksi myöntää, vaan avustukset kohdennetaan pk-yritysten hankkeisiin.

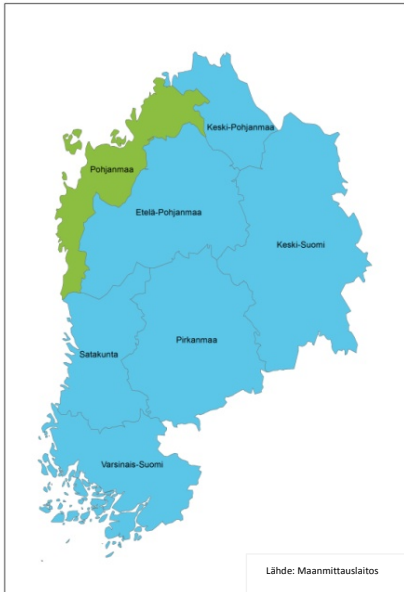
Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Seinäjoki)

Hilkka Huhtamäki
yritysasiantuntija, puh. 0295 027 557

Leena Foudila
yritysasiantuntija, puh. 0295 027 545

Kari Välimäki (kehittämispalvelut)
kehittämispäällikkö, puh. 0295 027 642

5.6. Pohjanmaa

Pohjanmaan maakunnan rahoituksen painopiste on teollisen kilpailukyvyyn varmistaminen ja vahvuuksien, kuten energia-alan, kehittäminen. Energiateknologia-ala kasvaa voimakkaasti ja sen keskeiset ydinosaamisalueet ovat energiatehokkuus, älykäs energiantuotanto ja tulevaisuuden sähköverkot.

Muita maakunnan keskeisiä ja kehitettäviä toimialoja ovat metalli-, vene-, muovi-, elintarvike- ja puuala. Erityisesti kiinnitetään huomiota toimialat ylittävien teknologioiden ja verkostojen sekä uutta luovien toimintatapojen kehittämiseen.

Maakunta kuuluu III-tukialueeseen, jossa investointien avustusprosentti on pienyrityksille 15 %, sekä mikroyrityksille ja aloittaville pienyrityksille 20 % (aloittava yritys = max. 2 vuotta toiminut, kuitenkin pienyrityksille vain ensimmäiselle investointihankkeelle). Keskisuurille ja suurille yrityksille ei myönnetä avustusta investointeihin. Kehittämishankkeissa tukitaso voi olla 35 - 50 %.

Tuettavien hankkeiden kokonaiskustannusten on oltava vähintään 10 000 euroa. Hankkeen on kuitenkin oltava merkittävä yrityksen toiminnan laajuuteen nähden, esim. investoinnit 5 - 10 % ja kehittämistoimenpiteet 0,5 - 1 % liikevaihdosta, pois lukien yrityksen esiselvityshankkeet (mm. perustamis- ja toimintaedellytysten selvittämishankkeet), sekä tiiviisti yrityksen tuotteiden ja/tai tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviin investointeihin myönnettävät hankkeet.

Investoinnit

Investointiavustusta myönnetään tuotannollisille, sekä pääsääntöisesti yrityspalvelu (b to b)-, matkailu-, hoiva- ja sosiaalialan yrityksille. Hoiva- ja sosiaalialan yritysten investointiavustusta myönnetään vain uutta palvelua alueelle luoviin hankkeisiin.

Rakentamiseen kohdistuvan hankkeen on liityttävä toiminnan käynnistämiseen tai merkittävään laajentamiseen, jolloin hankkeen tulee edistää merkittävästi esim. tuotantotoiminnan tehostamista tai teknologian nostoa, tai uusien tuotteiden ja/tai tuotantomenetelmien käyttöönottoa tai työllisyyttä.

Kehittämistoimenpiteet

Tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviin investointeihin avustus myönnetään pääsääntöisesti enimmäisprosentin mukaan.

Liiketoimintaosaamiseen, kansainvälistymiseen ja muuhun niihin rinnastettavan toiminnan kehittämiseen liittyvissä hankkeissa yrityksen omiin palkkakustannuksiin myönnetään avustusta vain uuden avainhenkilön palkkoihin. Esiselvityshankkeiden (mm. perustamis- ja toimintaedellytysten selvittämishankkeet) osalta avustusta voidaan myöntää palkkakustannuksiin myös yrityksen jo olemassa olevalle henkilöstölle.

Poikkeukset (koskee kaikkia ed. olevia linjauksia)

Linjauksista voidaan poiketa ns. kasvuyritysstatuksen omaavien yritysten hankkeiden kohdalla, joille on erikseen muodostettu omat erilliset kriteerinsä ja myöntöperiaatteensa.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Vaasa)

Henrik Broman

yritystutkija, puh. 0295 028 545

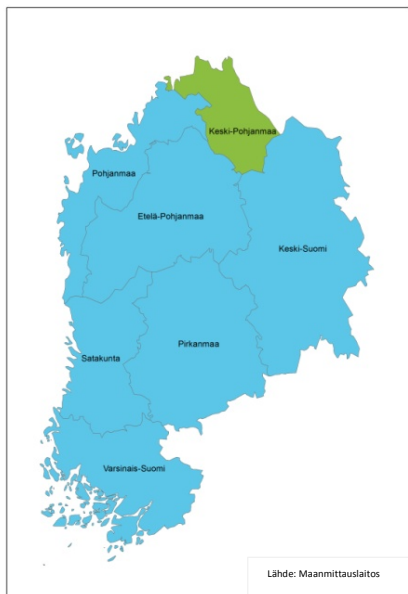
Sakari Louke

yritystutkija, puh. 0295 028 588

Henrik Granqvist (kehittämispalvelut)

yritystutkija, puh. 0295 028 551

5.7. Keski-Pohjanmaa

Keski-Pohjanmaalla, Kokkolan ja Kaustisen seutukunnissa toteutetaan Itä- ja Pohjois-Suomen rakennerahasto-ohjelmaa. Rakennerahastoilla tuetaan yritysten kasvua, kilpailukykyä ja uusiutumista.

Kehitystoimia kohdistetaan yritystoiminnan kaikkiin elinkaaren vaiheisiin, erityis huomion ollessa kasvuhakuisissa pk-yrityksissä. Alueiden vahvoille toimialoille ja kasvuhakuisille pk-yrityksille panostuksia kohdistetaan uusiutumiseen ja tuottavuuden lisäämiseen sekä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen. Myös kansainvälistymis- ja vientiedellytysten kehittämiseen sekä yritysten tuotteiden markkinoille saattamiseen panostetaan. Lisäksi huomiota kiinnitetään palveluiden vientiin ja projektiviennin edistämiseen sekä vientiin rinnastettavan matkailutulon kasvattamiseen.

Investoinnit

Investoinneissa tuetaan ensisijaisesti vain uusia koneita ja laitteita. Rakentamiseen kohdistuvaa tukea voidaan myöntää pk-yrityksille hakijayrityksen omaan käyttöön tulevien rakennusten kustannuksiin. Tukea ei pääsääntöisesti myönnetä ulkopuolisille vuokrattavien toimitilojen rakentamiseen. Yksityisen kiinteistöyhtiön osalta tulee yhtiön omistusrakenteen olla pääosin vastaava kuin ko. tiloihin sijoittuvan yrityksen.

Tukitaso investoinneissa voi olla enintään 35 % mikro- ja pienyrityksillä, 25 % keskisuurilla ja 15 % suuryrityksillä. Myönnettävän tuen määrään vaikuttaa hankkeen uutuusarvo, teknologinen taso sekä hakijan aikaisemmin saama tuki.

Asiantuntijat ELY-keskuksessa (Kokkola)

Ole Gustafsson

yritystutkija, puh. 0295 028 552

Tom Saksa

yritystutkija, puh. 0295 028 614

6. TUEN HAKEMINEN JA LISÄTIETOA

TUEN HAKEMINEN

Kehittämisyhteistyön ja toimintaympäristön kehittämisyhteistyön sekä niiden maksatusta haetaan ELY-keskuksen sähköisen asiointipalvelun kautta KATSO- tunnisteella: www.ely-keskus.fi > Asioi verkossa > ELY-keskusten yritystukihakemukset: yritystukien sähköinen asiointi. Suora linkki → [Yritystukien sähköinen asiointi](#)
Sähköisen palvelun hakuneuvonta Yritys-Suomi -puhelinpalvelussa 0295 020 500
Kehittämispalveluiden sähköinen asiointi KATSO- tunnisteella: www.yritystenkehittamispalvelut.fi/

KATSO LISÄTIETOA

Tietoa yritysrahoituksen tukimuodoista ja yleisistä myöntämisperusteista on luettavissa lisää Internetissä:
www.ely-keskus.fi
www.rakennerahastot.fi
www.maaseutu.fi
www.yritys-suomi.fi
www.vero.fi/katso
www.tekes.fi

LOPUKSI

Ennen hakemuksen jättämistä on aina suositeltavaa olla yhteydessä oman alueen ELY-keskukseen tai seudulliseen kehittämissyhteyteen ja keskustella hankkeen rahoituskelpoisuudesta.

Hakijan tulee osaltaan varmistaa, että sähköisessä hakemuksessa on jo hakuvaiheessa liitteenä tarvittavat tarjoukset ja suunnitelmat. Investointihankkeissa tulisi olla hakuvaiheessa lisäksi myös mm. rakennus- ja mahdolliset ympäristöluvut.

7. Yhteystiedot

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUS, RAHOITUSYKSIKÖ

Kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi
Puh. 0295 024 500
Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Cygnaeuksenkatu 1, PL 250, 40101 JYVÄSKYLÄ

Jaakko Ryymin
rahoituspäällikkö, puh. 0295 024 594
Taina Lommi
yksikön päällikkö, puh. 0295 024 960

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

